



**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

16.05.2019

м. Львів

№ 63/29-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Комунальне підприємство «Бродиводоканал» (далі - КП «Бродиводоканал») у період з 01.01.2017 по 16.05.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», із часткою 100 %.

У період з 01.01.2017 по 31.12.2018 КП «Бродиводоканал» всупереч вимогам нормативно-правових актів України, встановило безпідставні та неправомірні вимоги стосовно отримання споживачами послуг з виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та відповідно справляння плати за дані послуги, що призвело до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 1-02-67/2018 такі дії КП «Бродиводоканал» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку (за ч.1 ст.13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На КП «Бродиводоканал» накладено штраф у розмірі 27 000 грн.

Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № № 1-02-67/2018 про порушення КП «Бродиводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення від 19.04.2019 № 63-03/62п (далі - подання).

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ:

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 27.12.2018 № 63/78-рп/к розпочато розгляд Справи № 1-02-67/2018 за ознаками вчинення КП «Бродиводоканал» порушення,

передбаченого частиною першою статті 13 Закону у вигляді зловживання КП «Бродиводоканал» монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

- (2) Листом від 27.12.2018 № 63-02/3281 Відділення повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 1-02-67/2018 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке отримано 03.01.2019 року (поштове повідомлення про вручення поштового відправлення за № 80600 0286553 1).
- (3) Головою Відділення надіслано Відповідачеві вимоги про надання інформації: від 04.01.2019 № 63-02/43в, від 15.02.2019 № 63-02/642в та від 20.03.2019 № 63-02/351в.
- (4) На розпорядження Колегії від 27.12.2018 № 63-02/3281 Відповідач листами від 14.01.2019 № 04/03-14 та від 16.04.2019 № 07/03-104 надав відповідь.
- (5) Листом від 22.04.2019 № 63-02/1382 Відповідачеві надіслано Подання з попередніми висновками у справі від 19.04.2019 № 63-03/62п.
- (6) 16.05.2019 Відділення провело слухання у справі за участю представників Відділення і Відповідача.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у справі є:
 - комунальне підприємство «Бродиводоканал» виконавчого комітету Бродівської міської ради (далі – КП «Бродиводоканал», Відповідач, Підприємство);
 - місцезнаходження: вул. Стуса, будинок 22-А, м. Броди, Бродівський р-н, Львівська обл., 80600;
 - ідентифікаційний код юридичної особи: 20801937.
- (8) КП «Бродиводоканал» включене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно - правовою формою – комунальне підприємство. Основним видом діяльності є: забір, очищення та постачання води. Код КВЕД 36.00.
- (9) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Бродиводоканал» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (10) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища КП «Бродиводоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у період з 01.01.2017 по

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Відповідно до п. 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (12) Відповідно до п. 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), {споживає(ють), використовує(ють)} конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (13) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Бродиводоканал» є суб'єктом господарювання.
Об'єктом аналізу є КП «Бродиводоканал» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

3.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (15) У відповідності до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (16) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що затверджені

постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (з змінами) (далі – Правила № 630), Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.

Згідно з пунктом 2 Правил № 630:

- централізоване постачання холодної та гарячої води - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання;
- централізоване водовідведення - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у відведенні стічних вод, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових централізованих систем водовідведення;

Підпунктом 5 пункту 29 Правил № 630, споживач має право на установлення квартирних засобів обліку та взяття їх на абонентський облік.

- (17) Відповідно до частини 1 статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить, зокрема, централізоване водопостачання та водовідведення.
- (18) Отже, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за споживчими властивостями не мають товарів-замінників.
- (19) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Броди не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у цьому населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише КП «Бродиводоканал».
- (20) Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надаються КП «Бродиводоканал» на платній основі, а отже є товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче становище) КП «Бродиводоканал».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (21) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди є юридичні та фізичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від КП «Бродиводоканал» для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (22) У відповідності до п.п. 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із

покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

- (23) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які не мають товарів-замінників.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (24) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (25) Отримання послуги з централізованого водопостачання та водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (26) КП «Бродиводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, у межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його власності та/або користуванні.
- (27) Отже, територіальними (географічними) межами ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних мереж у м. Броди, які знаходяться у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал».

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (28) У відповідності до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (29) Часовими межами ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначено: період з 01.01.2017 по 16.05.2019, протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (30) Обсяги наданих КП «Бродиводоканал» послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у визначених часових межах за періоди складають: 2017 рік – (інформація з обмеженим доступом), 2018 рік – (інформація з обмеженим доступом), за I квартал 2019 – (інформація з обмеженим доступом).

3.6.2. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

- (31) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: КП «Бродиводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні.

Виходячи з наведеного, частка КП «Бродиводоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення впродовж 2017 року, 2018 року та I кварталу 2019 року в межах території м. Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», становить 100 %.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (32) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (33) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням

витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги) (далі - товари).

- (34) Суміжний ринок - товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (35) Відповідно до частини 2 статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема:
- послуг з централізованого водопостачання - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання;
 - послуг з централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (36) Отже, внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання та водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та водовідведення є монополізованим, конкуренція на ньому відсутня.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (37) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (38) Бар'єрами вступу на ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (39) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» постачання теплової енергії, централізоване постачання гарячої води, централізоване водопостачання і водовідведення віднесено до сфер діяльності суб'єктів природних монополій.
- (40) КП «Бродиводоканал» здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

(41) Аналізуючи ринок надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період з 01.01.2017 по 16.05.2019, встановлено, що в вищезазначених територіальних та товарних межах ринку КП «Бродиводоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

(42) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: КП «Бродиводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, які знаходяться у його власності та/або користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення м. Броди альтернатива відсутня.

3.9. Установлення монопольного (домінуючого) становища

3.9.1. Визначення частки суб'єкта господарювання

(43) Отже, у період з 01.01.2017 по 25.03.2019 на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території м. Броди, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал» немає жодного конкурента.

3.10. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища **Відповідача**

(44) Таким чином, ураховуючи вищезазначене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Бродиводоканал» у період з 01.01.2017 по 16.05.2019 на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення займає монопольне (домінуюче) становище на території міста Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», із часткою 100 %.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1. Обставини справи

(45) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, на підставі статті 3 Закону України «Антимонопольний комітет України», Відділення провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

(46) Для з'ясування питання, яким чином на даний час, суб'єктами господарювання здійснюється надання послуг у сфері централізованого водопостачання та водовідведення фізичним та юридичним особам, Відділення надіслало,

- (47) КП «Бродиводоканал» листом від 13.11.2018 № 07/03-293 повідомило Відділенню, зокрема, такі відомості.

При наданні послуг з приєднання юридичних, фізичних осіб, власників приватних будинків тощо до мереж централізованого водопостачання та водовідведення Підприємство керується наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 190 від 27.06.2008 (зі змінами), розділ IV «Приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення».

КП «Бродиводоканал» здійснює видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води фізичним особам, власникам приватних будинків і юридичним особам відповідно до:

- наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 190 від 27.06.2008р.;
- «Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України» (із змінами);
- Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»;
- постанови КМУ № 630 від 21.07.2005 (із змінами).

Для встановлення водолічильника на водопровідній мережі Замовник послуг звертається із заявою на одержання технічних умов, що видаються абонентам на встановлення водолічильника на водопровідній мережі, та заявою на виконання робіт із встановлення водолічильника.

Вартість послуг на виготовлення технічних умов, що видаються абонентам на встановлення водолічильника на водопровідній мережі, встановлено згідно з калькуляції, затвердженій директором КП «Бродиводоканал» 01.07.2018, наведена у таблиці № 1.

Таблиця № 1

Вид послуг	Вартість (грн.) 1 лічильник	Вартість (грн.) 2 лічильники	Вартість (грн.) 3 лічильники	Вартість (грн.) 4 лічильники
Виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі	479,81	480,84	481,87	482,90

- (48) З метою з'ясування обставин Справи, зокрема, питання стосовно виданих технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі: кому видавалися (споживачам-абонентам, які приєднані та/або споживачам, які мали намір приєднатися), кількість виданих технічних умов, вартість наданих послуг тощо. Відділення надіслало КП «Бродиводоканал» вимогу про подання інформації від 04.01.2019 № 63-02/43в.

- (49) На вимогу Відділення, КП «Бродиводоканал» листом від 14.01.2019 № 04/03-14 повідомило Відділенню таку інформацію:

1. У 2017 та 2018 роках КП «Бродиводоканал» було видано технічні умови на встановлення водолічильника на водопровідній мережі (таблиця № 2) *(інформація з обмеженим доступом)*
 2. КП «Бродиводоканал» здійснювало видачу технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі (таблиця № 3) *(інформація з обмеженим доступом)*
 3. При наданні послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення КП «Бродиводоканал» здійснювало видачу технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі (таблиця № 4) *(інформація з обмеженим доступом)*
- (50) Отже, вищенаведена інформація фактично підтверджує, що КП «Бродиводоканал» видавало технічні умови на встановлення приладів обліку води на водопровідній мережі споживачам, які є приєднані до мереж водопостачання та водовідведення, а також споживачам, які мають намір приєднатися, що суперечить вимогам чинного законодавства, а саме: Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», Правилам № 190, Правилам № 630, та відповідно за що отримувало відповідну плату.
- (51) Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначено правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.
- (52) Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 за №936/15627 (із змінами) (далі – Правила № 190) визначають порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.

Правила № 190 є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з яким виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод та не поширюються на фізичні особи – споживачів категорії «населення».

Відповідно до пункту 4.1 Правил № 190, для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, **місця розташування водомірного вузла**, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

- (53) Отже, Правилами № 190 передбачено надання технічних умов при приєднанні до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, а не при встановленні приладів обліку води.
- (54) Правила надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами) (далі – Правила № 630) **регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.**
- (55) Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, **предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення.**

Згідно з пунктом 9 Правил № 630, у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача.

Слід відзначити, що **Правилами № 630 обов'язків (прав) Споживача (власника приватного житлового будинку) чи Виконавця не передбачено умов, зокрема, щодо обов'язкового отримання технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за них.**

- (56) Отже, жодними нормативно-правовими актами України, зокрема, Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Правилами № 190, Правилами № 630 **не передбачено вимог, зокрема, щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення приладів обліку води та відповідно, справляння плати за них.**
- (57) Відповідно, надання КП «Бродиводоканал» послуг з виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та справляння плати за дані послуги є безпідставною та може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача

- (58) Відповідно до частини 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (59) Встановлення КП «Бродиводоканал» безпідставної та неправомірної вимоги стосовно отримання споживачами послуг з виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та відповідно справляння плати за дані послуги може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, оскільки:
- дана вимога створює ситуацію, яка примушує споживача при встановленні приладів обліку води отримувати документи дозвільного характеру – технічні умови;
 - споживачі несуть додаткові витрати на оплату послуг з виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі у розмірі: 479,81грн. (за 1 лічильник), 480,84грн. (за 2 лічильники), 481,87грн. (за 3 лічильники), 482,90грн. (за 4 лічильники).
- (60) Отже, враховуючи те, що чинним законодавством України, зокрема, у сфері централізованого водопостачання та водовідведення не передбачено вимог щодо виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за дані послуги, то за умов існування значної конкуренції на ринку споживач мав би можливість отримувати дану послугу безкоштовно та не затрачаючи час для їх отримання, виготовлення, оплати тощо.
- (61) Таким чином, КП «Бродиводоканал» використовуючи своє монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення диктує власні умови його функціонування, зокрема, шляхом встановлення додаткових вимог споживачам (виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника) та, як наслідок, до понесення споживачами додаткових фінансових витрат.
- (62) Такі дії КП «Бродиводоканал» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого постачання гарячої води, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, а у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (63) За відсутності конкуренції на ринку надання послуг з централізованого

- (64) Дії КП «Бродиводоканал», які полягали у безпідставній та неправомірній вимозі споживачам м. Броди, які приєднані до мереж централізованого водопостачання та водовідведення та мали бажання встановити прилади обліку води та споживачам, які мали намір приєднатися до мереж централізованого водопостачання та водовідведення стосовно виготовлення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі, стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
- 65) Отже, КП «Бродиводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Броди, стосунків з яким неможливо уникнути, його поведінка, яка полягає у висуненні власних умов отримання послуги завдає шкоди інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь, оскільки відсутні інші альтернативні джерела отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (66) Згідно з частиною 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (67) Ураховуючи вищезазначене, дії КП «Бродиводоканал», який впродовж 2017 року, 2018 року та станом на травень 2019 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в межах території м. Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», які полягали у встановленні безпідставних та неправомірних вимог щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та справляння плати за дані послуги призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням, як зловживання монопольним становищем на ринку відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. НАДАНА ІНФОРМАЦІЯ ВІДПОВІДАЧЕМ НА РОЗПОРЯДЖЕННЯ

- (68) Під час провадження Справи, КП «Бродиводоканал» у відповіді на вимогу (лист від 14.01.2019 № 04/03-14) повідомило Відділенню такі відомості, зокрема:
- «...Враховуючи розпорядження Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України № 63/78-рп/к від 27.12.2018 КП «Бродиводоканал» вжило заходів щодо відміни справляння плати за видачу технічних умов на встановлення

водолічильника на водопровідній мережі для всіх категорій споживачів (наказ № 05 від 03.01.2019)».

КП «Бродиводоканал» долучено копію наказу від 03.01.2019 № 05 «Про відміну справляння плати за видачу технічних умов на встановлення лічильника», яким відмінено справляння плати за видачу технічних умов на встановлення приладів обліку на водопровідній мережі для всіх категорій споживачів з 03 січня 2019 року.

- (69) Окрім того, КП «Бродиводоканал» листом від 16.04.2019 № 07/03-104 на розпорядження Адміністративної колегії Відділення від 27.12.2018 № 63/78-рп/к повідомило, що **КП «Бродиводоканал» вжило заходів щодо відміни справляння плати за видачу технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі для всіх категорій споживачів та відмінило видачу технічних умов на встановлення водолічильника.**

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (70) Таким чином, доказами, зібраними у справі доведено, що Відповідач займаючи впродовж 2017 року, 2018 року та станом на травень 2019 року монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, в межах території м. Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», із часткою 100%, своїми діями, що полягали у:

- у встановленні безпідставних та неправомірних вимог щодо отримання споживачами послуг з централізованого водопостачання та водовідведення технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та справлянні плати за дані послуги

призвели до ущемлення інтересів споживачів (понесення додаткових фінансових витрат),

і які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку,

вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (71) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

- (72) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(73) Відповідно до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, загальна сума доходу від операційної діяльності (дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків) визначений за правилами бухгалтерського обліку) код рядка – 01 КП «Бродиводоканал» за 2018 рік становить (інформація з обмеженим доступом).

(74) При визначенні розміру штрафу враховано такі обставини:

- визнання факту вчинення порушення;
- надання всіх необхідних документів та пояснень;
- підприємство не створювало перешкод у розслідуванні обставин у справі;
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції у період 2018 - 2019 вчинено вперше.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14, Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період з 01.01.2017 по 16.05.2019 КП «Бродиводоканал» (місцезнаходження: вул. В.Стуса, 22а, м. Броди, 80600, ідентифікаційний код юридичної особи – 20801937), відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, на території м. Броди, на якій розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Бродиводоканал», із часткою 100 %.

2. Визнати дії КП «Бродиводоканал» (місцезнаходження: вул. В.Стуса, 22а, м. Броди, 80600, ідентифікаційний код юридичної особи – 20801937), які полягають у:

встановленні КП «Бродиводоканал» безпідставної та неправомірної вимоги щодо отримання споживачами технічних умов на встановлення водолічильника на водопровідній мережі та справляння плати за дані послуги,

порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку,

що призвело до ущемлення інтересів споживачів.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на КП «Бродиводоканал» штраф у розмірі 27 000 (двадцять сім тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення

Р. Лещишин